
ADVIES

Operationeel programma ESF+ in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de periode 2021- 2027: onderdeel werkgelegenheid

Aanvrager	Minister Bernard Clerfayt
Aanvraag ontvangen op	8 juli 2022
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie - Werkgelegenheid - Fiscaliteit – Financiën Dringende aanhangigmaking
Advies uitgebracht door de Raad van bestuur op	4 augustus 2022
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering op	8 september 2022

Vooraf

Het Europees Sociaal Fonds Plus (FSE+) financiert tal van projecten op het vlak van ondernemerschap, opleiding - of nog – sociaalprofessionele inschakeling. Het is het resultaat van de fusie van verschillende fondsen en programma's: het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief (YEI), het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) en het Programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI). Het ESF+ is een van de 8 fondsen die door de verordening met gemeenschappelijke bepalingen (CPR) worden geregeld. Hierover wordt in verschillende fasen onderhandeld:

- Er wordt een partnerschapsovereenkomst ondertekend tussen de overheden van de lidstaat en de Europese Commissie; deze overeenkomst heeft betrekking op een analyse van de noden van de regio's van het land, de implementatie van alle fondsen, evenals op de doelstellingen die moeten worden bereikt;
- De operationele programma's worden opgesteld door de beheersoverheden en bevatten de doelstellingen die in functie van verschillende prioriteiten en specifieke doelstellingen, die door de regio's zijn weerhouden, moeten worden nagestreefd. De beheersoverheid van het ESF+ te Brussel zal de minister van Tewerkstelling zijn.

De ESF+-programmatie wordt om de 7 jaar bijgewerkt.

Brupartners heeft een advies uitgebracht over de twee vorige versies van de ESF-programmatie:

- Programmatie 2007-2013 – [A-2007-002-ESR](#)
- Programmatie 2014-2020 – [A-2014-045-ESR](#)

Voor de programmatie 2021-2027 werden 2 prioriteiten bepaald met betrekking tot:

- de toegang tot werkgelegenheid voor iedereen;
- de actieve inclusie.

Om op deze prioriteiten in te gaan, stelt het programma voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 12 soorten van acties voor die door de enveloppe van 133 miljoen euro, die voor de projecten van het Gewest bestemd zijn, zullen worden gefinancierd.

Dit operationeel programma zal in september 2022 aan de diensten van de Europese Commissie worden overgemaakt teneinde voor het einde van het jaar 2022 te worden goedgekeurd.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Brupartners is zich bewust van de verplichtingen opgelegd door het Europese kader dat inherent is aan de operationalisering van het ESF+ en neemt akte van de zeer beperkte termijn van deze aanhangigmaking. Hij betreurt evenwel ten eerste de voorwaarden ervan. Hij vindt namelijk dat de termijnen, die hem worden opgelegd om zijn advies uit te brengen, een grondige analyse van het geheel van de voorgestelde maatregelen bemoeilijken, met als gevolg dat deze analyse niet toelaat om het beleid optimaal te sturen. **Brupartners** wijst op het feit dat een nauwgezet proces voor de raadpleging van de sociale gesprekspartners voldoende tijd vraagt.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Administratieve vereenvoudiging

Brupartners neemt akte van de administratieve vereenvoudiging ingevolge de fusie van verschillende Europese fondsen in het kader van het ESF+. Hij vraagt zich af wat de impact van deze vereenvoudiging zal zijn op het geheel van de ondernemingen, verenigingen en burgers die hun activiteiten in het kader van het Fonds te Brussel uitoefenen en of deze vereenvoudiging eveneens gevolgen zal hebben voor de rapportering die door het programma ESF+ wordt opgelegd.

Brupartners is van oordeel dat deze administratieve vereenvoudiging eveneens zou moeten worden toegepast op het beheer van het beleid dat door Bruxelles Formation in het kader van het ESF+ wordt gevoerd. Zo neemt het Forem, in Wallonië, alle ESF+-projecten in een enkele portefeuille op. Dit zou ook te Brussel het geval moeten zijn.

2.2 Tijdschema ESF+

Brupartners is bezorgd over de moeilijkheden ingevolge het tijdschema voor de vereffening van de budgetten dat eigen is aan de programma's die door het ESF+ worden gefinancierd, meer bepaald voor het jaar 2022. Talrijke actoren moeten immers hun activiteiten prefinancieren zonder er zeker van te zijn dat de desbetreffende budgetten effectief door het ESF+ zullen worden gefinancierd. Dit kan op termijn tot thesaurieproblemen en situaties van precaire tewerkstelling leiden.

2.3 Acties voor professionele inschakeling

Brupartners vraagt met aandrang dat de verschillende acties, die worden gevoerd om werkzoekenden op de arbeidsmarkt in te schakelen, met het zeer gediversifieerd inschakelingslandschap te Brussel rekening zouden houden. Zo lijkt het ESF+ zich momenteel te richten op de acties die door publieke instellingen kunnen worden ondernomen.

Brupartners herinnert eraan dat tal van ondernemingen en verenigingen in Brussel op het vlak van inschakeling actief zijn. Hij is van oordeel dat door hen niet op te nemen in de uitwerking van de inschakelingsmaatregelen loopt men het gevaar dat de Brusselse middelen om dit probleem op te lossen worden onderbenut.

2.4 Zelfcreatie van werkgelegenheid

Brupartners is van oordeel dat verschillende acties op de zelfcreatie van werk betrekking hebben en is dan ook de mening toegedaan dat de begeleiding naar deze oplossing moet passen in een globaal aanbod dat de duurzame tewerkstelling van werkzoekenden mogelijk maakt. Een breed denkproces moet toelaten om in het kader van deze begeleiding de verschillende problemen van de werknemers te bepalen, evenals de reden waarom bepaalde projecten ergens tussenin worden stopgezet. De gevolgde projecten zouden *idealiter* eveneens moeten kunnen worden beoordeeld in termen van maatschappelijke impact, creatie van werkgelegenheid, innovatie, enz.

2.5 Wisselwerking tussen de verschillende fondsen

Brupartners vraagt om over een algemeen zicht op de uitvoering en de hefboomeffecten van de verschillende Europese fondsen te beschikken die op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk

Gewest worden aangewend. Hij wijst hiertoe op de vereiste wisselwerking tussen het Opvolgingscomité, Brussels International en elke andere instantie die over het gebruik van de Europese fondsen informatie verstrekt. Deze wisselwerking is des te noodzakelijker daar bepaalde acties, met name deze voorzien in het kader van de kinderopvang, een zeer beperkte en zelfs geen enkele impact zouden hebben indien er geen wisselwerking is met de acties die in het kader van andere programma's zijn voorzien.

2.6 Creatie van werkgelegenheid

Brupartners betreurt tot slot dat de benamingen van de voor het operationeel programma weerhouden acties maar weinig plaats lijken te laten voor de creatie van werkgelegenheid.

2.7 Opportuniteit van de ESF+-financiering

Brupartners moedigt het Gewest aan om een structurele financiering te overwegen van de opdrachten van openbare dienstverlening die door de OISP worden gedragen. Indien de Europese fondsen de financiering van talrijke nieuwe acties mogelijk maken, welnu dan zouden de structurele opdrachten van openbare dienstverlening aan een minder onzekere financiering onderworpen moeten zijn. **Brupartners** nodigt de betrokken autoriteiten daarom uit om de grondslag van zo'n financiering te leggen naar aanleiding van de hervorming van het ISP-decreet van de COCOF die momenteel wordt besproken.

*
* *